

Datum

20 januari 2026

Onderwerp

Zienswijze Kadernota Brabants historisch
Informatie Centrum

Aantal bijlagen

1

Wat adviseert het college te besluiten?

1. De volgende zienswijze te geven op de Kadernota 2027 van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC):

De gemeente heeft kennisgenomen van de Kadernota 2027 van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC). Wij waarderen de zorgvuldige wijze waarop de inhoudelijke en financiële uitgangspunten voor 2027 zijn uiteengezet, mede in het licht van de nieuwe Archiefwet en de uittreding van het Rijk per 1 januari 2027.

Voor het jaar 2026 is de bijdrage niet geïndexeerd en bedraagt de bijdrage per inwoner € 4,92. Abusievelijk is in de concept-kadernota 2027 gerekend met € 5,06, waarin wel de indexatie van 2026 was opgenomen. Om dit te corrigeren is een addendum toegevoegd.

De gemeente stemt in met de voorgestelde uitgangspunten voor de begroting 2027 en ziet geen aanleiding tot het doen van aanvullende opmerkingen of tegenwerpingen. Hiermee geven wij het BHIC de gevraagde duidelijkheid om de begroting 2027 verder uit te werken. Wij danken het BHIC voor de heldere toelichting en zien uit naar de verdere samenwerking bij de ontwikkeling van het nieuwe Meerjarenbeleidsplan.

2. Het BHIC te verzoeken de deelnemende organisaties actief mee te nemen in de beleidsontwikkeling voor het nieuwe Meerjarenbeleidsplan 2027–2030.

Wat is de aanleiding voor dit advies?

Het BHIC heeft de Kadernota 2027 aan de deelnemende gemeenten aangeboden en verzoekt om een zienswijze, conform de Wet gemeenschappelijke regelingen.

De Kadernota bevat inhoudelijke en financiële uitgangspunten voor de begroting 2027.

In 2027 verandert de governance van het BHIC door:

- de nieuwe Archiefwet, en
- de uittreding van het Rijk uit de gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2027.

Deze ontwikkelingen hebben geen directe financiële gevolgen voor gemeenten, maar leiden wel tot veranderingen in bestuur, taakverdeling en samenwerking.

Welk resultaat willen we bereiken?

De gemeenteraad krijgt duidelijkheid over de financiële en inhoudelijke uitgangspunten die het BHIC hanteert voor 2027. Het BHIC wordt daarnaast gestimuleerd om in de komende beleidsperiode transparant en participatief te werken met alle aangesloten organisaties, zodat nieuwe wettelijke verplichtingen niet leiden tot onnodige kostenstijgingen.

Welke argumenten zijn er voor dit advies? (=want)

1.1 De uittreding van het Rijk heeft geen negatieve financiële gevolgen voor de deelnemers.

Het BHIC ontvangt voor het beheer van de rijksarchieven een specifieke uitkering die gelijk is aan de huidige rijksbijdrage. Hiermee zijn budgettaire effecten voor gemeenten uitgesloten.

1.2 Het BHIC blijft alle wettelijke en maatschappelijke taken ongewijzigd uitvoeren.

Het BHIC blijft verantwoordelijk voor archiefbeheer, toezicht en kennisverspreiding. De wettelijke taakstelling wordt versterkt door de nieuwe Archiefwet, maar kent voor 2027 nog geen financiële impact.

1.3 De bekostiging van de e-depotvoorziening volgt de reeds vastgestelde afspraken.

In 2027 wordt de vierde stap in het groeimodel bereikt: € 0,85 per inwoner. Vanaf 2028 wordt deze bijdrage opgenomen in de reguliere bijdrage. De ontwikkeling van het e-depot is essentieel vanwege de nieuwe archiefopgaven, waaronder vervroegde overbrenging en 'digital born'-archieven.

1.4 De bijdrageaanpassing voor 2027 bestaat uitsluitend uit indexering en e-depotkosten.

De kadernota introduceert geen nieuw beleid dat extra financiële lasten oplevert.

De indexering bedraagt 4,6%, conform de systematiek van gemeenten.

1.5 Het BHIC anticipeert op nieuwe ontwikkelingen zonder directe kostenstijging voor deelnemers.

Onderwerpen als AI-toepassingen, digitalisering, selectiebeleid en vervroegde overbrenging worden ontwikkeld binnen bestaand budget. Gemeenten worden hierin betrokken via het nieuwe beleidsplanproces.

2.1 Beleidsvorming 2027–2030 vraagt om structurele betrokkenheid van deelnemers.

Door veranderingen in wetgeving, digitalisering en veranderend archieflandschap is programmatisch beleid nodig. Vroegtijdige betrokkenheid draagt bij aan efficiëntie en kosteneffectiviteit.

Wat zijn tegenargumenten of risico's? (=maar)*1.1 Indexeringsverschillen kunnen leiden tot hogere lasten dan vooraf begroot.*

Het gehanteerde indexeringspercentage van 4,6% is hoger dan waarmee sommige gemeenten rekenden. Mitigatie: Dit wordt verwerkt in de gemeentelijke begroting 2027; een deel kan worden gedekt via bestaande stelposten voor loon- en prijsstijgingen.

1.2 De groeiende digitale opgave kan in de toekomst financiële gevolgen hebben.

Meer digital born archief, AI-ontwikkelingen, vervroegde overbrenging en strengere wettelijke kaders kunnen extra investeringen vereisen. Mitigatie: In 2027 leidt dit nog niet tot kostenstijging; middels het beleidsplan 2027–2030 worden keuzes tijdig voorgelegd.

1.3 De instandhouding en verduurzaming van De Citadel kan kosten met zich meebrengen.

Hoewel dit in 2027 geen verhoging veroorzaakt, is de beheerlast op termijn onzeker.

Mitigatie: Er is een bestemmingsreserve voor onderhoud en verduurzaming; evaluatie van huisvestingsstelsel volgt in 2026

Waar moeten we rekening mee houden?*a. Financiën*

Voor onze gemeente:

Bijdrage 2027: € 509.200

De stijging bestaat uit:

- Indexering 4,6%
- E-depotbijdrage +€0,20 per inwoner

b. Communicatie

Niet van toepassing

c. Uitvoering

Niet van toepassing

d. Overlegd met

T. Derkx, Financien

Bijlagen:

1. Concept Kadernota BHIC 2027 (31-10-2025)
2. Addendum Kadernota BHIC 2027

Samenvatting (=korte inhoud)

Het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC) heeft de kadernota 2027 inclusief addendum aangeboden aan de deelnemers. De gemeenteraad krijgt de mogelijkheid om een zienswijze ten aanzien van deze kadernota kenbaar te maken. In de Kadernota wordt voorgesorteerd op nieuwe ontwikkelingen die onderdeel worden van de inzet in het nieuwe Meerjaren Beleidsplan 2027-2030: de nieuwe archiefwet en de uittreding van het Rijk per 1 januari 2027. Dit leidt nu nog niet tot extra bijdragen van de deelnemers.

De bijdrage is gebaseerd op inwoneraantallen per 1 januari 2025 en bedraagt € 509.200.